

JEEBUS JA N. S. SAKRAMENTIT

Pekka Ervastian esitelmä 28.9.1924

Sakramentit ovat uskovaisten kristittyjen mielestä niin pyhä asia, itse asiassa kaikista pyhin kohta kristillisessä jumalanpalveluksessa, että niihin ei sivullinen saisi kajota, ei paljon niistä puhua, ei ainakaan – ja sitä uskovaiset pelkäävät – epäkunnioittavassa hengessä. Ja nyt, kun tänään tämän luennon aiheeksi on mainittu „Jeesus ja n. s. sakramentit“, on epäilemättä moni uskovainen, jos hänen silmänsä on siihen sattunut, ajatellut, että tuossa taas varmaan jotain pakanallista aiotaan puhua meidän pyhistä sakramenteista. Kuitenkaan ei aikomukseni olisi puhua hengessä, joka olisi vailla kunnioitusta, vaan aivan päinvastoin. Mehän olemme totuuden etsijöitä, ja me tahdomme tietää, kuinka asiat ovat. Sentähden myöskin, kun nyt olemme ottaneet tämänsuuntaisia asioita selvittääksemme, tahdomme näistä sakramenteistakin, jotka muodostavat niin oleellisen puolen kristillisestä jumalanpalveluksesta, tietää totuuden.

Luther nuoruudessaan, silloin, kun hän ensin kääntyi pois katolisen kirkon kaikista peruskäsitteistä, kun hänen mielensä kylmeni paaville, hän asettui ensin melkein epäilevälle kannalle sakramenttien suhteen. Niitähän oli seitsemän kappaletta katolisessa kirkossa, ja ne olivat kaikki pitkiä toimituksia. Ja Luther näki mielestään, kuinka kirkko halveksi asioita, joita olisi pitänyt pyhänä pitää. Hän oli saanut aivan toisen käsityksen uskonnosta ja kristinuskosta. Hän oli keksinyt uskon siinä symbolisessa, protestanttisessa merkityksessä, jota ei katolisessa maailmassa silloin yleensä ollut. Usko oli katolisessa maailmassa enemmän uskoa jumalanpalvelukseen ja katoliseen kirkkoon, mutta Luther keksi, että usko on semmoinen ihmeellinen prosessi ihmisen sielussa, joka asettaa hänet yhteyteen Jumalan kanssa. Sentähden usko tuli hänelle niin suureksi asiaksi, usko, sisäinen elämä hengessä, täytti hänen mielestään koko elämän. Se tuli

hänelle niin tärkeäksi, ettei hän alussa oikein käsittänyt koko jumalanpalvelusta ja sen eri muotoja. Sentähden oli pieni aika hänen suuressa herämyksessään, jolloin hän vieraantui kirkon kaikista menoista, siis sakramenteista. Vasta myöhemmin, kun hän oli elämässään enemmän kokenut ja nähnyt, että ihmiskunta kaipasi ulkonaisia jumalanpalvelusmuotoja, kun hän Melanchthonin ja muiden kanssa oli pohtinut kristinuskon tulevaisuutta ja sen hyvälle jalalle asettamista, kun oli erottu katolisesta kirkosta, vasta silloin hän hyväksyi sakramentit, mutta vain kaksi, kasteen ja ehtoollisen. Ja me tiedämme, että protestanttisessa maailmassa pidetään vain näitä kahta sakramentteina ja niille pannaan hyvin suuri arvo. Protestanttisissa maissa uskotaan, että kaste ja ehtoollinen ovat hyvin pyhiä asioita, joita Jeesus itse on määrännyt suoritettavaksi. Jos kysymme joltain teologilta meidänkin maassa, niin hän sanoo, että ehtoollisessa nautitaan salaperäisellä tavalla Jeesuksen Kristuksen kirkastettua ruumista ja verta. Kun enemmän pohditaan tätä salaisuutta, silloin hän sanoo, ettei protestantti usko samalla tavalla, kuin katolilainen, että leipä ja viini muuttuvat Kristuksen ruumiiksi ja vereksi, vaan protestantti uskoo, että tuon leivän ja viinin kanssa, alla ja päällä nautitaan samalla henkisesti Jeesuksen Kristuksen kirkastettua ruumista ja verta. Ja tämä ehtoollinen on niin pyhä toimitus, että ihminen syö ja juo itselleen kuolemaa ja kadotusta, jos hän väärällä mielellä nauttii ehtoollista, mutta saa taas synnit anteeksi ja voimaa itselleen, jos hän uskolla sitä lähestyy. —

Siis protestanttinen kirkko painostaa sitä, että yksilön usko, kun hän astuu armonpöytänsä, on tärkeä, ratkaiseva tekijä. Jos uskoa puuttuu, silloin ei pyhä ehtoollinen vaikuta, mutta ihminen on itselleen tehnyt huonon palveluksen, sillä hän on kuin uudestaan ristiinnaulinnut Jeesuksen Kristuksen. On kyllä protestanttisia kirkkoja, kuten kalvinistinen, joka uskoo, että tämä toimitus on enemmän symbolia, se tehdään Jeesuksen Kristuksen muistoksi, mutta sillä on ihmeellisesti vaikuttava voima. Toiselta

puolen taas tiedämme, että katolinen kirkko asettuu tässä suhteessa aivan toiselle kannalle. Se ei puhu mitään yksilön uskosta, vaan se sanoo, että sekä kaste, ehtoollinen että muut sakramentit vaikuttavat sinään. Jos ajattelemme erikoisesti ehtoollista, niin katolinen kirkko sanoo: kun ehtoollisen toimittavat oikein vihityt papit, jotka noudattavat kirkon määräämää rituaalia, liturgiaa, niin se ehdottomasti vaikuttaa. – Katolisessa kirkossa ei kansalle anneta viiniä, ainoastaan leipää. Seurakuntalaiset saavat syödä Kristuksen ruumista, pappi vain juo Kristuksen verta, ja koko tämä toimitus on kuin uhritoimitus. Mutta seurakunta, joka nauttii ruumista, ottaa vastaan täydellisesti maagillista vaikutusta, se muuttuu kokonaan, saa syntinsä anteeksi.

Katolisella kirkolla on itse asiassa merkillinen teoria, se sanoo: kirkko on olemassa näitä armonvälikkappaleita varten, kirkko sai Kristukselta tämän testamentiksi, ja Jeesus Kristus lupasi olla mukana aina maailman loppuun saakka. „Milloin kaksi tai kolme tulee yhteen minun nimeeni, siellä minä olen heidän kanssaan.“ Ja katolinen kirkko uskoo ja sanoo, että Kristus on asettanut, antanut sakramentit kirkon huostaan; ne ovat armonvälikkappaleita, ja niiden jakamista varten kirkko on olemassa. Ja se sanoo edelleen, että jos ei uskonnolla ole mitään tällamaisia seremonioita – joita Luther alussa vähän kauhistui – niin mitä sille jää? Silloin ei uskonnosta jää muuta kuin filosofinen spekulatsioni ja tunteen hysteria: miehet spekuloiivat ja naiset tulevat hysteerisiksi. Nämä kaksi mahdollisuutta jää, jollei uskonnosta tule jotain tekoja. Uskonnon teko, täytäntöönpano on juuri näissä sakramenteissa, seremonioissa. Ja sakramentit ovat täydellisesti maagillisia toimituksia, salaperäisiä mysterioita, joita järki ei käsitä. Sentähden sanovatkin jotkut kirkkoisät, kuten Tertullianus: „Minä uskon sentähden, että se on järjetöntä.“ – Tietysti me voimme pitää sitä ivapuheena, käsittää sen leikkillisesti ja väittää, että kuinka voi uskoa järjetöntä, ei ihminen sitä voi tehdä. Mutta kun ajattelemme, että Tertullianus

tarkoittaa juuri noita kirkon mysterioita, ettei niitä järki voi käsittää, ymmärrämme hänen sanansa. Minkätähden nuo sakramentit ovat niin maagillisia vaikutukseltaan, salaperäisiä toimituksia, jotka vaikuttavat jokaiseen yksilöön vastustamattomasti, sitä ei Tertullianus järjessään voinut käsittää. Ja kun ajattelemme tätä katolista ja kristillistä teoriaa, että eräs ihminen, joka eli kaksituhatta vuotta sitten maan päällä, ihminen, joka on samalla Jumala, on nyt aina mukana ehtoollisessa sillä tavalla, että Hänen omaa ruumistaan ja vertaan syödään ja juodaan, niin silloin meidän täytyy sanoa, että tämä käy yli järjen, sitä ei järki voi käsittää oikein. Ja sentähden, sanoo katolinen kirkko, täytyy uskoa.

Me tiedämme, että katolinen kirkko ei ole niin hirmuisen ahdasmielinen ja ankara muuten. Usko, kun se tarkoittaa jotain maailmankäsitystä, ei ole niin ehdottomasti määrätty katolisen kirkon mielestä. Olen tavannut katolilaisia, jotka voivat puhua erinomaisen vapaamielisesti. Muuan katolilainen, joka oli tutkinut luostarissa, sanoi, että heille opetettiin siellä jälleensyntymistä, ja heille sanottiin, että kansalle opetetaan neitsyt Mariasta ja Kristuksesta, mutta ne, jotka koettavat asioihin syventyä, saavat ajatella vapaasti. Se, mihin pitää uskoa, se ei koske filosofisia asioita, vaan kirkkoa; armonvälikkappaleita, sakramenteja, niitä ei saa epäillä. Siis se on tuo magia, taikuus, jota täytyy uskoa. Ja todellinen katolilainen uskoo ehdottomasti seremonioihin. – Muistan lukeneeni sanomalehdestä tai jostain, että kun täällä äskettäin pidettiin katolilaisten kokous, niin oli puhetta katolisesta jumalanpalveluksesta, ja silloin melkein yksimielisesti vaadittiin, että jumalanpalvelus on säilytettävä aivan semmoisena kuin se on, ja yksilön autuus ja pelastus on juuri siinä, että hän saa tulla osalliseksi näistä armonvälikkappaleista, messuista ja kirkollisista seremonioista. – Se oli kansan ääni.

Katolinen kirkko on pitkin vuosisatoja kasvattanut omia kansojaan sillä tavalla, että nekin ymmärtävät uskon ennen

kaikkeaa tarkoittavan juuri tätä luottamusta kirkon seremonioihin. Tietysti uskoon sisältyy tuo koko käsitys Jeesuksesta Kristuksesta, mutta kaikki ovat siitä yhtä mieltä. Taas protestanttisissa maissa ihmiset yhä enemmän ja enemmän vieraantuvat sakramenteista. Ei enää pidetä ehtoollisella käymistä niin välttämättömänä ja tärkeänä asiana kristittyjen uskovaisten kesken kuin ennen maailmassa. Ennen piti ainakin kerran vuodessa käydä Herran pöytään, mutta nyt voi käydä kerran kymmenessä vuodessa tai ei ollenkaan, eikä sitä pidetä niin hirmuisena asiana. Protestanttinen on enemmän uskonnollisessa elämässä kuin seremonioissa. Kuitenkin protestanttinen maailma uskoo näiden seremonioiden maagilliseen tehoon.

Näin ollen me tietysti totuuden etsijöinä kysymme: „Mistä nämä maagilliset seremoniat, sakramentit ovat tulleet, syntyneet? Onko Jeesus Kristus ne asettanut, onko Hän, kuten katolinen kirkko sanoo, itse näyttänyt esimerkkiä ja pannut alulle nämä toimitukset? Mitä historiallinen tutkimus sanoo meille tästä?“ – Mehän heti näemme, jos evankeliumeja luemme, että Jeesus ei koskaan kastanut. Muunlaisesta sakramentaalisesta toimituksesta ei ole evankeliumeissa puhetta kuin kasteesta ja ehtoollisesta. Kasteesta sanotaan siis, ettei Jeesus koskaan kastanut. Toisessa paikassa kerrotaan Jeesuksen sanoneen: „Menkää ulos kaikkeen maailmaan ja kastakaa Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, että ne, jotka uskovat, pelastuvat, mutta jotka eivät usko, joutuvat kadotukseen.“ – Historiallinen tutkimus on erittäin epäilevällä kannalla näiden sanojen suhteen; me tiedämme, että evankeliumeja on paljon korjattu aikojen kuluessa. Keskiajalla, jolloin kirkolliskokoukset muodostelivat kristinuskoa, parannettiin evankeliumeja sopivissa kohdissa. Niin tätäkin osaa Luukkaan evankeliumissa kriitikot pitävät lisättynä tekstinä, ei alkuperäisenä.

Kuinka sitten on ehtoollisen laita? – Siitä meillä on niin selvä todistus; siitä kertovat Markuksen, Matteuksen ja Luukkaan evankeliumit, että Jeesus söi opetuslastensa kanssa viimeisen

aterian ja asetti silloin ehtoollisen. On ainoastaan huomattava yksi seikka, ja se on, että Johanneksen evankeliumissa ei puhuta mitään tästä ehtoollisen asettamisesta. Siinä kerrotaan viimeisestä pääsiäisateriasta, kerrotaan, kuinka Jeesus antoi kastetun palan Juudaalle, ja muut yksityiskohdat, mutta ei mitään ehtoollisen asettamisesta. Sellaisia sanoja ei ole Johanneksen evankeliumissa, mutta kyllä kolmessa muussa. Kun siis historiallisesti katselemme, emme pääse täyteen selvyyteen siitä, onko Jeesus asettanut ehtoollisen vai ei. Meistä tuntuu hieman ihmeelliseltä, jos Hän olisi pannut alulle seremonian, ettei hän useamman kerran sitä suorittanut opetuslastensa kanssa. Ajatelkaamme vähän: jos olisi joku opettaja, joka tahtois opettaa oppilailleen jotain ja jotain niin tärkeää, etteivät he sitä suinkaan saa unohtaa, mitä me silloin sanoisimme hänestä, jos hän juuri ennen pois lähtönsä sanoisi: „Tätä älkää unohtako.“ Me sanoisimme, ettei hän mahtanut itse pitää sitä niin kovin tärkeänä. – Jos Jeesus olisi tahtonut opettaa jotain hyvin tärkeää, voisimme odottaa, että Hän useampia kertoja olisi teroittanut sitä opetuslapsille ja näyttänyt, miten se on tehtävä. Se tuntuu meistä luonnolliselta. Ja vaikka historiallinen kritiikki ei ole uskaltanut sanoa, että ne kohdat ovat lisättyjä, niin kuitenkin jääme seisomaan kuin kysymysmerkin eteen. Sillä me tiedämme sen, että nämä kirkolliset seremoniat ja kaikki nuo mysteriotoimitukset kirkko järjesti vähitellen; niitä ei semmoisina ollut ensimmäisissä seurakunnissa. Vasta vähitellen, noin sata vuotta Kristuksen jälkeen ne alkoivat, ja sitten aikojen kuluessa kirkko järjesti ne semmoisiksi kuin ne nyt ovat katolisessa kirkossa, antaen silloin samalla myönnytyksensä n. s. pakanain vaatimuksille. Mehän tiedämme, että pakanamaailma oli täynnä kaikkia seremonioja. Kun katselemme Rooman valtakuntaa ja kaikkia itämaalaisia valtakuntia ja kansoja ja sivistyksiä, niin huomaamme, että kaikkialla on aina ollut seremonioja, joitain jumalanpalvelusmuotoja, pyhiä toimituksia. Huomaamme, että Mitras-mysteriossa, joka oli laajalle levinnyt, oli aina jonkinlainen ehtoollinen. Ja jos menemme kauas

taaksepäin, huomaamme, että vanhassa Egyptissä oli seremonioita, joissa nautittiin erityistä juomaa, joka poisti kaiken pahan. Tällaisia ehtoolliseremonioita voimme huomata siellä ja täällä. Ja historiallisesti tiedämme, että katolinen kirkko, kristillinen kirkko, käsitti alussa, että se voi paremmin herättää pakanain luottamusta, jos sillä on jotain mysteriotoimituksia, joita pidetään salassa ja joihin pääsee vasta määrättyjen puhdistusten jälkeen. Myysteriot Indiassa, Egyptissä ja muissa maissa olivat suuria juhlia, joihin osanotto oli kokonainen elämys. Ennenkuin sai ottaa osaa mysterionäytelmiin, oli ihmisen puhdistettava itsensä määrätyn ajan kuluessa.

Nyt kristillinen kirkko ymmärsi, että ihmiskunta vaatii tällaisista, koko pakanamaailma oli tottunut semmoisiin toimituksiin, sentähden sen velvollisuus oli antaa jotain pakanoille tässä suhteessa. Näin selitetään asia historiallisesti. Tällaiset tutkijat ovat silloin tietysti jättäneet sanomatta, onko Kristus asettanut ehtoollisen vai ei. Sitä ei ole ratkaistu, olihan yhteen aikaan tavallista tiedemiesten piirissä epäillä Jeesuksen Kristuksen olemassaoloakin.

Me seisomme täten monenlaisten kysymysmerkkien edessä. Kun tahdomme tietää totuuden, tahdomme siis ensin tietää, onko Jeesus asettanut sakramentit, olivatko sakramentit Hänen lahjansa maailmalle, niinkuin katolinen kirkko sanoo. Ja toiseksi tahdomme myöskin tietää, onko näissä sakramentaalisissa toimituksissa jotain todellista sisältöä, ovatko ne maagillisia toimituksia sinään, vai ainoastaan symbolisia. – Nämä kysymykset asetamme itsellemme.

Nyhtän me tiedämme, että ensimmäisissä kristillisissä seurakunnissa oli tapana sekä kastaa että nauttia ehtoollista. Oli rakkauden aterioita, mutta oli myöskin salainen ehtoollinen, johon eivät kaikki saaneet tulla mukaan, vaan josta nimenomaan poistettiin semmoiset, jotka eivät olleet pyhitettyjä. „Pysykööt epäpyhät loitolla.“ –

Kysykäämme nyt siis ensin, asettiko Jeesus Natsarealainen, Jeesus Kristus, sakramentit, esimerkiksi kasteen ja ehtoollisen. Mielestäni kasteen sakramentin kysymys on ratkaistu jo siinä, kun sanotaan, ettei Jeesus koskaan kastanut. Miksi Hän ei olisi tehnyt semmoista, jos se olisi ollut tarpeellista ja Hänen tarkoituksensa. Jeesus ei kastanut. Kerrotaan, että Johannes Hänet kastoi, mutta Hän ei ketään kastanut.

Asettiko Hän ehtoollisen? – Tähän kysymykseen minun täytyy myöskin vastata: ei, Jeesus ei asettanut ehtoollista. Sentähden sanoinkin tämän luennon nimessä: Jeesus ja „niin sanotut“ sakramentit. Jeesus ei itse ole niitä asettanut. Mutta miten meidän on sitten ymmärrettävä tuo ehtoollisen asettaminen, josta kerrotaan Markuksen, Matteuksen ja Luukkaan evankeliumeissa? – Se on itsessään mystério, itsessään jo salaperäistä puhetta. Meidän täytyy kokea henkistä elämää, meidän täytyy eläytyä Jeesuksen henkeen, asettua siihen tunnelmaan, joka vallitsee Mestarin ja Hänen opetuslastensa kesken, jos tahdomme ymmärtää, mitä on tuo n. s. ehtoollisen asettaminen.

Johanneshan kertoo tuosta viimeisestä ateriasta, että he söivät, Jeesus oli pessyt opetuslastensa jalat, Juudas oli lähtenyt pois, ja sitten Jeesus puhui. Sehän on niin ihmeellistä tuossa Johanneksen evankeliumissa: Jeesus puhui – ja se tuntuu paljon todellisemmalta kuin nuo yleiset kertomukset toisissa evankeliumeissa, joissa vain sanotaan, että Jeesus taittoi leivän, ojensi kalkin ja läksi Öljymäelle. Ne sanat vaikuttavat minuun, kuin olisivat ne asetetut perästäpäin. Mutta kun lukee Johanneksen evankeliumista, niin ymmärtää paljon paremmin, että viimeisen kerran, kun he söivät yhdessä, Mestari puhui opetuslapsilleen, puhui heille tuttuun, ylevään tapaansa ja niistä asioista, jotka heille kaikille olivat kalliit ja niistä totuuksista, jotka heille olivat kalliit. Hän puhui siitä leivästä ja siitä viinistä, jota heidän tulee jakaa, ei pitää itsellään. – Mikä oli se leipä? – Se oli taivaallinen leipä, se leipä, josta Hän rukouksessa sanoo:

„anna meille meidän jokapäiväinen leipämme“, joka on latinaksi: panem nostrum supersubstantialem, siis: anna meille meidän yliaineellinen, taivaallinen leipämme. Jeesus puhuu opetuslapsilleen tästä ihmeellisestä taivaallisesta leivästä, toisin sanoen niistä totuuksista, koko siitä elämänymmärryksestä, minkä Hän oli heille antanut. „Minä olen antanut tämän leivän teille, totuuden, minkä olen löytänyt, minkä olen Isältäni saanut; tämän taivaallisen mannan ja leivän olen antanut teille, jakakaa sitä toisille. Sillä te tiedätte, että tämä taivaallinen leipä on Ihmisen Pojan ruumis; jollette syö tätä Ihmisen Pojan ruumista, ei teillä ole elämää. Se on minun ruumiini, joka on rakennettu totuudesta. Minä olen teille opettanut, että ihmisen tulee rakentaa itselleen näkymätön, taivaallinen ruumis totuudesta, sanasta, joka lähtee Jumalan suusta ja joka on ihmisen sisäinen ravinto. Totuudesta tulee ihmisen rakentaa itselleen kuolematon, taivaallinen ruumis; minulla on se ruumis.“ – Buddhalainen sanoo sitä dharmakajaksi. Ja kun Bodhisattva on voittanut itselleen dharmakajan, totuuden ruumiin, silloin hän voi astua nirvanaan.

„Siis“, sanoo Jeesus, „jos te olette ymmärtäneet minut, nähneet, mikä minä olen, niin te tiedätte, että minun ruumiini on tämä dharmakaja, totuuden ruumis, minun kirkastettu käyttövälineeni, joka on kuolematon, iankaikkinen ja on totuudesta rakennettu. Siis sitä ruumista teidän tulee nauttia, syödä, sitä leipää teidän tulee jakaa. Ja se viini, jota teidän tulee juoda, on tässä totuuden ruumiissa elävä elämänvoima. Se on elämänvoima, joka tekee totuuden eläväksi, joka tekee uskon eläväksi, teorian käytännöksi, se on hengen voima, joka täyttää ihmisen tässä totuuden ruumiissa, että hän tuntee olevansa voittamaton, että hän tuntee jumalallisen elämän sisässään. Sitä viiniä teidän tulee juoda, sillä se on minun vertani, totuuden ruumiin verta. Ja mitä se merkitsee, että te elätte tuossa totuuden ruumiissa, juotte minun vertani, todellista viiniä? Se merkitsee, että te luovutte nirvanasta, omasta autuudestanne. Aivan kuten buddhalaisessa tekstissä sanotaan: jos Bodhisattva tahtoo tulla

Buddhaksi, joka rakastaa kaikkia ihmisiä, silloin hän luopuu totuuden ruumiista, joka oikeuttaisi hänen astumaan nirvanaan. Silloin hän ei pidätä itsellään elämänvoimaa, vaan antaa sitä toisille, tarjoa viiniä toisille. Ja se on sitä todellista, iankaikkista elämää. Sentähden minä sanon teille: teidän täytyy syödä minun ruumistani ja juoda minun vertani – ja ymmärtäkää tämä puhe.“ –

Me voimme ymmärtää, että kun opetuslapset nyt viimeisen kerran istuivat yhdessä Mestarin kanssa, joka puhui heille, niin he kaikki nousivat hengessä, he näkivät, mikä on todellinen elämä, kuinka se on kulkemista rakkaudessa, rakkauden teosta toiseen, luopumista omasta itsestään ja auttavan käden ojentamista kaikille ihmisille. He näkivät sen, toinen selvemmin, toinen hämärämmin ja kaikista selvimmin Johannes, jota Jeesus rakasti. Ja me voimme ymmärtää, että Jeesus vielä sanoi heille: „Aina, kun te leipää ja'atte, todellista mannaa, minun ruumistani, ja aina, kun viiniä tarjoatte toisille, omaa elämääne, silloin muistakaa minua, joka näytti teille tämän tien, minua, joka elän siinä elämässä. Minä olen silloin teidän kanssanne, mukanne, kun te elätte tällä tavalla. Mitä se on juoda minun vertani, todellista viiniä? Se on ilolla ottaa kärsimykset päälleen. Tehän luovutte nirvanasta, autuudesta silloin, kun seuraatte minua; te ette silloin pyydä itsellenne onnea, sentähden se on kärsimysten päälle ottamista. Mutta muistakaa silloin, että minä olen sen saman tehnyt, ja siitä tulee voimaa, sanomatonta hengen voimaa. Te voitte olla aivan rauhassa, teidän ei tarvitse mitään pelätä, teidän tulee voittaa maailma, kuten minä olen sen voittanut, sentähden, että hengessä on voima, ja se voima tulee teidän yli.“ –

Tämä on äärettömän salaperäinen asia, tämä on syvintä henkistä elämää. Ja kuinka me muuta voisimme odottaa Jeesukselta Kristukselta, Jumalan Pojalta, kuin mitä syvintä, ylevintä elämän viisautta. Emme mitään temppuja voi Häneltä odottaa, kaikki pitää olla syvää viisautta, auttamista. Kun Hän laski kätensä jonkun päälle, niin se oli parantaakseen hänet,

nostaakseen hänet kuoleman vallasta. Kaikki, mitä Hän teki, oli todellista.

Nyt me voimme kuitenkin kysyä: mikä on kaste ja pyhä ehtoollinen? – Me voimme sitä kysyä, sillä miksi Jeesus olisi semmoisia sanojakaan käyttänyt, miksi Hän olisi ollenkaan puhunut kasteesta ja ruumiista ja verestä, jollei niissä olisi takana jotain muuta. Nämä ovat silloin vielä syvempiä asioita, nämä, mitä minä paljastan tällä hetkellä – ja kuitenkin se jää salaisuudeksi. Jos kysymme, kastoiko Jeesus okkultisesti, niin sanomme: kasto. Ja jos kysymme, jakoiko Jeesus ehtoollista okkultisesti, niin sanomme: jakoi. Ja se merkitsee, että Hän teki sitä silloin ja tekee sitä nyt. Ihminen voi tulla kastetuksi, mutta se kaste on silloin okkultinen, aivan salainen tapahtuma hänen henkisessä elämässään, hänelle persoonallisesti ja näkymättömästi muille, vain hänelle näkyväisesti. Ihminen voi tulla kastetuksi sillä tavalla, kuin kerrotaan, että Jeesus Kristus tuli kastetuksi, niin että taivaat aukenivat ja Isän ääni kuului taivaasta: „Minun rakas Poikani, jonka minä tänään synnytin.“ – Sillä kaste on se tapahtuma, joka tekee ihmisestä uuden ihmisen, niinkuin kirkon traditsioneissa sanotaan. Kasteessa ihminen syntyy uudestaan, henkinen ihminen syntyy, mutta se kaste tapahtuu näkymättömissä, ja ihminen saa silloin kokea, itse nähdä, että taivaat aukenevat ja Isä puhuu hänelle. – Se on siis aivan salainen, persoonallinen kokemus.

Ja mitä on ehtoollinen? – Ihminen voi saada nauttia ehtoollismaljasta, hän voi saada juoda siitä maljasta, jota sanotaan myöskin Graalin maljaksi. Se on se todellinen malja, josta Jeesuskin antoi opetuslastensa juoda, ja josta Hän antaa tänäpäivänä sen ihmisen juoda, joka voi astua Hänen pöytänsä. Mutta sekin on salainen tapahtuma, joka tapahtuu ihmiselle persoonallisesti, yksityisesti. Kun ihminen on ollut suuressa tuskassa ja murheessa, mutta alistunut mielellään siihen, sanonut, niinkuin Jeesus Getsemanessa: „menkään minulta tämä kalkki, ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin Sinä, Isä“, silloin

tapahtuu kuten Jeesukselle, että enkeli tulee ja virvoittaa häntä. Hänelle voi tapahtua, että Jeesus astuu hänen luo Graalin malja kädessään ja antaa hänen juoda. Hän näkee tämän: Graalin malja nostetaan hänen huulilleen, ja hän juo ihmeellistä juomaa, joka antaa uuden elämän virrata hänen suonissaan; hän tulee voimakkaaksi ja vahvaksi. Vaikka hän olisi ollut murheeseen uupumaisillaan, vaikka hänen otsansa olisi hikoillut verta, hän nousee aivan kuin uudestisyntynyt ihminen, ei nyt erikoisessa tiedossa, vaan voimassa. Ja voi tapahtua ihmiselle, että hän saa tätä ehtoollista nauttia, saa pisaran Graalin maljasta juoda, vaikkei hän mitään näe. Jos hän kärsien äärettömästi hiljaa sanoo itselleen: „minä tahdon niin mielelläni kärsiä“, niin jos hän on totuuden etsijä ja uudestisyntynyt ihminen, vaikkei hän näe mitään, hän saa tuntea, kuinka hänen lävitseen virtaa uutta elämää, hän ei tarvitse mitään ulkonaista, hän tuntee, että hänessä on itse elämä. Tämä voi helposti tuntua hänelle, vaikkei hän mitään näkisi. – Semmoinen kokemus voi olla muutamilla ihmisillä, mutta tietysti todistus on näkemisessä, jos samalla näkee.

Nyt tahdon vielä ohimennen mainita sakramenteista, miksi ne ovat vaikuttavia, maagillisia, samoin kuin viime kerralla ymmärsimme, minkätähden piispanvihkimys vaikuttaa. Sakramentit vaikuttavat sentähden, että tuosta sinisestä kyyhkyslinnusta, josta puhuin viime kerralla ja joka on jonkinlainen kirkon henkinen voima, elävä ajatuselementtaali, siitä vuotaa myöskin voimaa niihin sakramentaalisiin toimituksiin. Sillä ei ole mitään varsinaista tekemistä Jeesuksen Kristuksen kanssa, se on aivan toinen asia, asia, jonka ihmiset ovat luoneet niin luonnollisella tavalla, kuin viime kerralla oli puhetta. Mutta se on asia, johon ottavat osaa monenlaiset muut olennot, kuin ihmiset, vainajat ja ihmeelliset henkimaailman olennot. He voivat ottaa osaa tuohon ajatusmuotoon ja vuodattaa siihen voimaa ja ottaa siitä voimaa. Ja ihminen, joka määrättyyn seurakuntaan kuuluu, on tällöisen elementtaalin vaikutuksen

alla, niin että kun nauttii ehtoollista, hän tulee osalliseksi siitä voimasta, mikä on sillä seurakunnalla että koko kristikunnalla yhteensä. Tämä on aivan toinen kysymys ja sen ajatuselementtaalin „raison d'être“, josta meidän vielä täytyy puhua ja jonka syyt ja perusteet meidän täytyy selittää nähdäksemme, minkätähden se on tärkeä ihmiskunnan elämässä. Mutta mikä on mielessä pidettävä, on, että ihmiskunnan kaikista suurimmat Jumalan Pojat, Jeesus, Buddha ja monet muut, eivät ole minkäänlaisia seremonioita koskaan asettaneet, eivät ulkonaista jumalanpalvelusta perustaneet. Heidän elämänymmärryksensä oli: koko elämä on oleva jumalanpalvelusta. Me nykyajan ihmiset ehkä jonkun verran voimme ymmärtää, tajuta, että niin se on. Maailman suurimmat Opettajat, Jumalan Pojat, Vapahtajat, ovat opettaneet asioita, jotka koskevat ihmiskunnan elämää ja kehitystä, mutta eivät ole sekaantuneet siihen puoleen, joka on syntynyt toisista syistä, nimittäin jumalanpalvelusmenoihin.

* * *